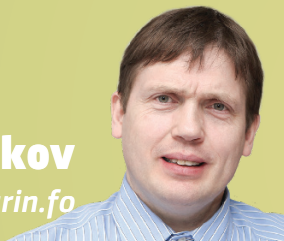

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

FINGRARNAR VEKK FRÁ NETINUM

At umstøðurnar hjá fjølmiðlunum í Føroyum ikki eru nøktandi man vera øllum kunnugt. Hóast Kringvarpið hevur sínar trupulleikar at dragast við, so halda vit, at tað eigur at vera eitt greitt býti ímillum, hvat privatir miðlar kunnu gera, og hvat alment figgjaðir miðlar kunnu gera.

Vit fegnast um, at Løgtingið í sínari tíð noktaði Kringvarpinum at selja lýsingar á internetinum. Ein avgerð, sum hevur – men sum serliga fer at fáa – stóran týðning fyri privatu miðlarnar og harvið føroyska miðlalandslagið sum heild.

Tað sigur seg sjálv, at ein alment figgjaður miðil sum Kringvarp Føroya als ikki skal kappast við privatu

miðlarnar um figgjarliga grundarlagið. Annaðhvørt figgja vit Kringvarpið við almennum pengum, ella mugu vit ganga plankan út og privatisera stovnin. Tí má politiski myndugleikin taka støðu til, hvat hann vil við Kringvaprinum.

Taka vit privatu miðlarnar, so eru teir upprunaliga settir í verðina til at skriva og prenta. Almennu kringvørpini vóru fyrst sett á stovn at gera útvarp – síðani at gera sjónvarp fyri almennar pengar. Og soleiðis eigur býtið at verða.

Kringvarpið hevur ikki klárað kappingina um tíðindi á netinum. Og gott tað sama. Tí tað skal als ikki kappast á netinum. Hvørki um lýsing-

ar ella um tíðindi. Kringvarpið eigur at savna seg um internetið við at fáa sendingarnar lagdar talgildar á netið til tíðina – og annars tíðindi á skrift, sum longu eru framleidd til útvarp og sjónvarp.

Um alment og privat soleiðis verður blandað saman, verður kappingin skeivklað. Og tað sæst týðuliga – tí meðan privatu miðlarnir fyri fimm árum síðani tilsamans høvdu á leið líka stórar lønarútgjaldingar sum Kringvarpið, so er myndin munandi broytt. Tí síðani tá eru lønargjaldingarnar hjá Kringvarpinum vaksnar við út við 15 prosentum, meðan tær hjá privatu miðlunum eru lækkaðar út við eini helvt. Hetta vísir, hvussu

álvarslig støðan er.

Men trupulleikin kann loysast, um privatir miðlar fáa frið at virka – ella um vit lata marknaðarkreftirnar virka – og almennir stovnar halda seg vekk frá hesum marknaði við komm-

ersiellum áhugamálum, so tryggjar tað grundarlagið undir privatu miðlunum, og harvið at vit hava ein fjølbroyttan miðlamarknað í Føroyum.

Rættast er, at almennir stovnar við almennum inntøkum frá øðrum keldum als ikki hava nakran aktivitet á internetinum, sum er í kapping við kommersiellu miðlarnar.

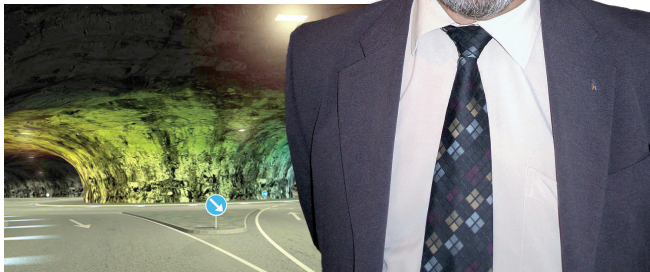
Kringvarpið skal ikki selja, Kringvarpið er ein public service støð, ein tænaustøð, sum skal tæna fólkinum.

Almennir stovnar eiga ikki at kappast við privatar miðlar

Kári trýr ikki sær sjálvum

Man tað bara var tí, at Aksel V. Johannesen er misunniligur – ella hvat er problemið við, at Kári Post fær sín tunnil nú? Og hvat ger tað, um hann kostar 800 milliónir meira? Soleiðis fáa vit tvær flugur við eitt smekk: Kári fær sín minnisvarða, og framtíðin hjá Gamla Sjalvstýrinum verður tryggjað. Tí valla verður tað Kristianna, sum bjargar gamla flokkinum við at lata samkynd ganga í hjúnalag. Men Kári Post verður við statsgarantii afturvaldur, um hann fær sett skjótul á sín minnisvarða fyri valið.

Og vit eiga kanska heldur ikki at siga Kára Post ringan fyri ikki at trúgva sínum egna stovni, Landsverki, sum sigur,

at tunnilin kostar 800 milliónir krónur meira við at Kári letur privatar loysa uppgávuna. Ella sum Kári segði við sjónvarpið: – Eg haldi tað vera púra fullkomiliga ógjøriligt at siga, at man trýr henni ella ikki. Hann meinti altso við metingina, sum hann sjálvur gjøgnum Landsverk hevur gjørt. Jú, tað er sama landsverk, sum metti

um Marknagilsdepiln og rakti 50 prosent viðsíðunaav.

So tær 800 milliónirnar hjá Aksel Johannesen kunnu eins væl verða 200 milliónir, ella 1,6 milliard, alt eftir, hvønn veg Landsverk roknað skeivt.

Men passandi hevði verið at reist eina standmynd av postmanninum í rundkoyringini undir Raktanga...

Tjóðveldi verjir Vestergaard

Tað stóðst mikið rok í kjalarvørrinum av álopinum hjá Kristinu Háfoss og Høgna Hoydal á Vestergaard, sum tey lögdu undir óregluligt virksemi av øllum handaslag.

Í degi og viku friggjakkvöldið mátti Vestergaard svarað fyri seg, har ákærurnar vórðu tiknar fram sum sannleikar, ið Vestergaard skuldi prógva, hóast Vestergaard í hesi støðuni – fjølmiðlaetiskt – var offurið. Tjóðveldisenninir á síðu-

linjuni, Ingolf S. Olsen og Tórbjørn Jacobsen lögdu ikki fingrarnar ímillum. Teir hildu einki um »slatur og sleg og okkurt sum hoyrdist í havnargøtum« sum dokumentatiún:

– Álvaratos, tá ið so ein, ið sigur seg vera útbúnan lögfrøðing, staðiliga heldur uppá, at ein landsstýrismaður skal út í almenna rúmið at prógva, at alt slatrið sum gongur um hann í skýmaskotunum er ósatt, so er onki at tosa um longur, skrivaði

Tobbi á Facebook.

– Tað finnast jú fólk sum meira ella minni liva av at uppfinna slegusøgur um politikarar og serstakliga um landsstýrismenn, sum sita við tí nógv valdinum. Her er onkur sum má taka sær betri partar fyri. Ella snýr alt seg nú bara um at vera ein fjølmiðla-skortur fyri einhvønn prís? – skrivar Tobbi um formannin og krúnprinsessuna í Tjóðveldinum.

Arbeiðs-fremjandi tiltøk

INGRID S. HENRIKSEN
VIÐMERKING SÍÐA 12

Kenna ikki øll árinini

HEILSU SÍÐA 8

Málráð
frá Orðafragd

Marjun Arge Simonsen
málfrøðingur og cand.phil. í føroyskum

Ræðuliga gott

Í hesum døgum hava vit hoyrt nógv um eitt átak, ið nevnist “Ræðuliga gott”. Endamálið við átakinum er at varpa ljós á, hvussu gott tað er at búgva í Føroyum. Tað eru mong, ið hveppa seg við, tá ið tey hoyra og siggja hesa orðing.

Í tíðindaskrivinum frá stovninum stendur m.a., at í Føroysku orðabók eru dømi at finna, ið nýta orðið “ræðuliga” á henda hátt. - Her má havast í huga, at í orðabókini er orðið markað “(t.l.m.)”, og tað merkir, at hetta er talumál, og tí verður mælt frá at nýta orðið í skrift, t.e. hetta er lágur stíllur og ikki bæriligt mál. Vit hava onnur orð, t.d. “avbera”, “frálíka”, “ómetaliga”, “ovurhonds”, “ótrúliga” og “framúrskarandi.”

Nøkur brot av Facebook-síðuni, ið snýr seg um átakið: “Tað er ræðuliga gott at vera saman við vinum”, “Vit í Føroyum eru ræðuliga góð til at vera saman við okkara vinum” o.s.fr. Her verður heitt á fólk um at skriva ymist um, hvussu “ræðuliga

gott” tað er at búgva í Føroyum. Sum kunnugt vikna orð, sum í heilum verða havd á lofti, so okkum tørvar alsamt sterkari orð. Men í skriftmáli mugu vit vanda okkum um málið og serliga, tá ið tað snýr seg um tekst, ið kemur út í almenna rúmið.

Grundgevingin hjá stovninum er, at orðingin mátti vera soleiðis fyri at kunna “fanga”; móguliga er tað andsøgnin, ið eisini skal gera tað áhugavert. Tað ber avgjørt til at finna orðingar, ið fanga, sum ikki eru lágstíllur, um eitt vist hugflog er. Tí málið er ríkt, og tað er almikið av orðingum til, ið eru bæriligar. Men kenna fólk ikki málið nógv, kunnu tey hava forðingar, ið eru hugsaptar. Dømi um átøk við væl valdum orðum: “Í menniskjum góður tokki”, “Tryggari á netinum”, “Ein tími um árið”.

Hetta átakið skundar undir og knæsetur orðingina “ræðuliga gott” í skriftmáli. Tað er óheppið.